

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Psihologie și Științe ale Educației
1.3 Departamentul	Psihopedagogie Specială
1.4 Domeniul de studii	Științe ale educației
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Management, consiliere și asistență psihopedagogică în instituțiile incluzive / Consilier școlar (Cod COR* 235903), Mentor (Cod COR* 235902) și Designer instrucțional (Cod COR* 235904)

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Sisteme de identificare și suport a copiilor capabili de performanțe înalte, PMR 2232						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. Univ. Dr. Adrian Roșan						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof. Univ. Dr. Adrian Roșan						
2.4 Anul de studiu	1	2.5 Semestrul	II	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	Din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	Din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					22
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					
Examinări					
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual	72				
3.8 Total ore pe semestru	100				
3.9 Numărul de credite	4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	• Sală cu videoproiector
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>CP1. Realizarea, implementarea, monitorizarea și coordonarea de programe de evaluare, intervenție și asistență psihopedagogică în diverse instituții, școli, spitale, organizații, asociații, cabinete individuale și asociate, centre publice și private.</p> <p>Rezultatele învățării:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ elaborează și aplică programe de identificare și evaluare psihopedagogică bazate pe dovezi științifice.✓ utilizează teste, probe, chestionare, metode de evaluare psihopedagogică, școlară și vocațională și realizează demersuri de diagnostic psihopedagogic, conform competențelor profesionale.✓ elaborează programe de intervenție psihopedagogică, programe de învățare și programe de asistență psihopedagogică.✓ realizează și aplică strategii și programe de adaptare, augmentare și modificare curriculară în scopul incluziunii școlare și sociale în contextul tulburărilor de învățare, a tulburărilor emoționale și comportamentale și a dizabilității.✓ elaborează planuri de servicii psihopedagogice personalizate (plan educațional personalizat, plan de intervenție personalizată, plan de terapie limbajului și a comunicării, plan de intervenție comportamentală), pentru copiii și elevii cu tulburări de dezvoltare, tulburări emoționale și comportamentale, tulburări de învățare, dizabilități și cerințe educaționale speciale (CES).✓ elaborează și aplică programe de identificare, consiliere psihopedagogică și vocațională a copiilor și a tinerilor capabili de performanță înaltă, spre programe adecvate nevoilor lor specifice, în colaborare cu alți specialiști. <p>CP2. Elaborarea și implementarea de programe de consiliere și asistență psihopedagogică și consiliere vocațională pentru copiii și elevii cu tulburări de dezvoltare, tulburări emoționale și comportamentale, tulburări de învățare, dizabilități și cerințe educaționale speciale (CES).</p> <p>Rezultatele învățării:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ identifică, selectează și aplică activități și programe de consiliere și asistență psihopedagogică bazate pe dovezi științifice.✓ elaborează și implementează programe de consiliere vocațională în instituții incluzive, cabinete și centre.✓ proiectează și realizează programe de formare, perfecționare și specializare în domeniul educației incluzive, intervențiilor psihopedagogice, managementul instituțiilor incluzive pentru membrii echipei multidisciplinare, cadre didactice, manageri, părinți și aparținători.✓ oferă consultanță, analizează, elaborează și implementează politici educaționale și sociale în domeniul dizabilității și a incluziunii. <p>CP4. Proiectarea și implementarea de design-uri de cercetare în domeniul managementului, consilierii și asistenței psihopedagogice.</p> <p>Rezultatele învățării:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ cunoaște conținutul, utilitatea și limitele principalelor metodologii de cercetare calitativă și cantitativă aplicabile managementului școlar, evaluării, consilierii și intervenției psihopedagogice.✓ aplică adecvat diferitele metode de cercetare în raport cu problematica tulburărilor de neurodezvoltare și a dizabilității, dar și cu specificul
--------------------------------	---

	<p>managementului instituțiilor incluzive, consilierii și intervențiilor psihopedagogice.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ analizează critic (putere statistică, limite, interpretări) rezultatele cercetărilor pentru a le valorifica în propria activitate terapeutică sau pentru a identifica noi problematici de cercetare. ✓ proiectează, implementează și coordonează cercetări-acțiune. ✓ proiectează, coordonează și aplică studii și programe de cercetare în domeniul psihopedagogic și domenii conexe, pe baza paradigmei practicianului reflexiv. <p>identifică și evidențiază subiecte / teme actuale de cercetare în domeniul evaluării și al intervenției psihopedagogice.</p>
<p>Competențe transversale</p>	<p>CT1. Aplicarea principiilor și a normelor de etică și deontologie profesională din ghidurile și codurile profesionale bazate pe valorile în acțiune, drepturile, demnitatea și calitatea vieții persoanelor cu dizabilități.</p> <p>Rezultatele învățării:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ cunoaște codul de etică, deontologie și ghidurile care stau la baza profesiei. ✓ îndeplinește cu responsabilitate sarcinile profesionale aplicând principiile codurilor de etică și deontologie profesională în vederea asigurării unui demers diagnostic, de evaluare și intervenție psihopedagogică. ✓ previne și identifică situațiile și contextele generatoare de abateri la etica și deontologia profesională. ✓ promovează și aplică abordări diagnostice și terapeutice bazate pe dovezi validate științific. ✓ promovează și susține, în cadrul echipei multidisciplinare și a activităților de management școlar și profesional, deontologia profesională, etica și integritatea academică. ✓ realizează cercetări în domeniul psihopedagogiei speciale și incluzive, bazate pe avize de etica cercetării, consimțământ informat și proceduri de lucru transparente. <p>CT2. Cooperarea eficientă în echipe de lucru profesionale, interdisciplinare, specifice desfășurării proiectelor și programelor din domeniile psihopedagogiei speciale și psihologie.</p> <p>Rezultatele învățării:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ colaborează cu membri ai familiei și cu ceilalți specialiști în cadrul echipei multidisciplinare formate din: specialiști în terapia limbajului, psihopedagogi, audiologi educaționali, psihologi, pedagogi, profesori de sprijin/itineranți, medici, kinetoterapeuți, asistenți sociali etc. ✓ optimizează calitatea serviciilor de consiliere și intervenție psihopedagogică, consiliere vocațională și a activităților de diagnoză organizațională și management. ✓ promovează și susține în mod pozitiv imaginea și importanța profesiei în societate prin workshop-uri profesionale, apariții mass-media și colaborări interdisciplinare și interinstituționale. ✓ promovează și aplică modelul învățării prin cooperare, a învățării autodeterminate și a curriculumului bazat pe luarea de decizii în cadrul programelor de învățare, de consiliere și intervenții psihopedagogică, de consiliere vocațională, de incluziune școlară și socială. ✓ deține abilități de comunicare și cooperare, de rezolvare a problemelor și managementul conflictelor.

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ promovează empowerment-ul și drepturile persoanelor cu dizabilități în cadrul școlii, profesiei și societății. <p>CT3. Utilizarea metodelor și tehnicilor eficiente de învățare pe tot parcursul vieții, în vederea formării și dezvoltării profesionale continue. Rezultatele învățării:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ utilizează platformele de e-learning, învățarea de tip blended learning și bazele de date internaționale, în scopul dezvoltării personale și profesionale. ✓ elaborează și derulează cursuri de formare profesională continuă bazate pe corelații dintre cerințele pieței muncii, cerințele sociale și nevoile personale. ✓ utilizează tehnologii ale informației și comunicării atât în propriul proces de dezvoltare și perfecționare profesională cât și în procesele de formare profesională continuă al specialiștilor în domeniu. ✓ deține abilități de utilizare a tehnologiilor asistive și de acces și a integrării eficiente a acestora în dezvoltarea personală și profesională. ✓ are abilități de promovare și suport a rețelelor profesionale naționale și internaționale. ✓ utilizează tehnici de dezvoltare personală în formarea și dezvoltarea profesională continuă.
--	---

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Familiarizarea cu problematica identificării și sprijinirii elevilor capabili de performanțe înalte
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> - Familiarizarea cu specificul dezvoltării cognitive, emoționale și sociale a copiilor capabili de performanțe înalte - Familiarizarea cu principalele teorii explicative ale fenomenului supradotării - Identificarea principalilor factori care concură la manifestarea înaltei performanțe (inteligența, creativitatea, motivația, oferta educațională etc.) - Familiarizarea cu principalele instrumente de identificare a potențialului pentru înalta performanță (WISC, off-level testing cu teste standardizate de achievement etc.) - Identificarea principalelor probleme metodologice în identificarea elevilor capabili de performanțe înalte - Familiarizarea cu principalele metode de adaptare curriculară în educarea elevilor capabili de performanțe înalte (accelerarea curriculară, îmbogățirea curriculară etc.) - Familiarizarea cu principalele programe internaționale de sprijin a supradotaților - Identificarea principalelor nevoi de consiliere ale elevilor capabili de performanțe înalte

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Nature vs. nurture/ Înnăscut vs. dobândit în determinarea înaltei performanțe	Prelegerea interactivă, Problematizarea, Explicația, Demonstrația	
2. Conceptualizarea supradotării și dezvoltării talentului (teoria dezvoltării asincrone, teoria overexcitabilities, teoria DMGT a lui Gagne, modelul Munich de explicare a talentului și supradotării)	Prelegerea interactivă, Problematizarea, Explicația, Demonstrația	
3. Conceptualizarea supradotării și dezvoltării talentului (modelul lui Sternberg, modelul lui Subotnik)	Prelegerea interactivă, Problematizarea, Explicația, Demonstrația	
4. Identificarea elevilor capabili de performanțe înalte (proces multidimensional, instrumentar- testare psihologică, scale comportamentale, evaluare de portofoliu, evaluarea produselor creative etc.)	Prelegerea interactivă, Problematizarea, Explicația, Demonstrația	
5. Educarea elevilor capabili de performanțe înalte -accelerarea curriculară	Prelegerea interactivă, Problematizarea, Explicația, Demonstrația	
6. Educarea elevilor capabili de performanțe înalte - îmbogățire curriculară	Prelegerea interactivă, Problematizarea, Explicația, Demonstrația	
7. Consilierea psihopedagogică a elevilor capabili de performanțe înalte	Prelegerea interactivă, Problematizarea, Explicația, Demonstrația	
Bibliografie Borland, J.H. (2003). The Death of Giftedness: Gifted Education without Gifted Children, în Borland, J.H. (Ed.), Rethinking Gifted Education, Teachers College, Columbia University, 105-124. Carman, C.A., (2013). Comparing Apples and Oranges: Fifteen Years of Definitions of Giftedness in research, <i>Journal of Advanced Academics</i> , 24 (1), 52-70. Colangelo, N., Assouline, S., (2000). Counselling Gifted Students, în Heller, K.A., Monks, F.Z., Sternberg, R.J, Subotnik, R.F., International Handbook of Giftedness and Talent, 595-607. Colangelo, N., Assouline, S.G., Gross, M.U., (2004). A Nation Deceived. How Schools Hold Back America's Brightest Students – The Templeton National Report on Acceleration, National Association for Gifted Children.		

Ericsson, K.A., (2006). The Influence of Experience and Deliberate Practice on the Development of Superior Expert Performance, în Ericsson, K. A., (Ed.), *The Cambridge Handbook of Expertise and Expert Performance*, The Cambridge University Press.

Ericsson, K.A., Krampe, R.T., Tesch-Romer, C. (1993). The role of Deliberate Practice in the Acquisition of Expert Performance, *Psychological Review*, 100(3), 363-406.

Fritea, I., Conceptualizări moderne ale supradotării și talentului și practici educaționale de sprijinire a elevilor capabili de performanțe înalte în Roșan, (2015). Psihopedagogie specială. Modele de evaluare și intervenție, Ed.Polirom, Iași

Gagne, F., (2004). Transforming giftes into talents: the DMGT as a developmental thory, *High Ability Studies*, 15119-137.

Gyori, J.G. (2011). International Horizons of Talent Support, I Best Practices Within and Without the European Union, Hungarian Genius Integrated Talent Support Programme.

Hambrick., D.Z.,L., Oswald, F.L., Altmann, E.M., Meinz, E.J., Gobet, F., Campitelli, G., (in press) Deliberate Practice: Is that all in take to become an expert?

Heller, K., Ziegler, A. (2010). *Munich Studies of Giftedness*, LIT Verlag, Dr. W.Hopf, Berlin.

Heller, K.A., Perleth, C., (2008). The Munich High Ability Test Battery (MHBT): A Multidimensional, multimethod approach, *Psychology Science Quarterly*, 50, 173-188.

Heller, K.A., Perleth, Ch. & Lim, T.K. (2005). The Munich Model of Giftedness Designed to Identify and Promote Gifted Students. In R.J. Sternberg & J.E. Davidson (Eds.), *Conceptions of Giftedness* (2nd ed., pp. 147-170). New York: Cambridge University Press.

International Horizon of Talent Support I, II- Best Practices Within and Without The European Union

Pfeiffer, S.I., (2001). Professional Psychology and the Gifted: Emerging Practice Opportunities, *Professional Psychology: Research and Practice*, 32 (2), 175-180.

Gifted and Talented Students: Good News and Future Possibilities, *Psychology in the Schools*, 41 (1), 119-140.

Richardson, T.M., Benbow, C.P. (1990). Longterm Effects of Acceleration on the Social-Emotional Adjusment of Mathematically Precocious Youyths, *Journal of Educational Psychology*, 82, 464-470

Robertson, K.F., Smeets, S., Lubinski, D., Benbow, C.P., (2010). Beyond the Treshold Hypothesis: Even Amomg the Gifted and Top Math/Science Graduate Students, Cognitive Abilities, Vocational Interests and Lifestyle Preferences Matter for Career Choice, Performance and Persistence, *Current Directions in Psychological Science*, 19 (6), 346-351.

Simonton, D.K., (2007). Talent and Expertise: The Empirical Evidence for Genetic Endowment, *High Ability Studies*, 18 (1), 83-86.

Sternberg, R.J., Kaufmann, S.B. (2008). Conceptions of Giftedness, în Sternberg, R.J. (Ed.), *Handbook of Giftedness in Children*, 71-91.

Subotnik, R.F., Olzewski-Kubilius, P., Worrell, F.C. (2011). Rethinking Giftedness and Gifted Education: A Proposed Direction Forward Based on Psychological Science, *Psychological Science in the Public Interest*, 12 (1), 3-54.

Subotnik, R.F., Rickoff, R. (2010). Should eminence based on outstanding innovation be the goal of gifted education and talent development? Implications for policy and research, *Learning and Individual Differences*, 20, 358-364.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Argumente pro și contra în raport cu fenomenul supradotării	Dezbaterea, învățarea colaborativă	
2. Testarea inteligenței/creativității în identificarea elevilor capabili de performanțe înalte	Exercițiul, Rezolvarea de probleme, învățarea colaborativă	

3. Caracteristici socioemoționale ale copiilor și adolescenților capabili de performanțe înalte	Învățarea colaborativă, problematizarea	
4. Zone de suprapunere ADHD/supradotare /sindrom Asperger	Problematizarea, exercițiul, învățarea colaborativă	
5. Talentul în știință	Exercițiul, Problematizarea, învățarea colaborativă	
6. Programe internaționale de sprijin a elevilor capabili de performanțe înalte	Învățarea colaborativă, problematizarea	
7. Designul principiilor și activităților principale ale unui program de îmbogățire curriculară pentru sprijinirea dezvoltării talentului în STEM, SMAC	Exercițiul, Rezolvarea de probleme, învățarea colaborativă	
<p>Bibliografie</p> <p>Colangelo, N., (Natioal Work Group on Acceleration) (2010). Guidelines for Developing An Academic Acceleration Policy, <i>Journal of Advanced Academics</i> , 21, 180-203.</p> <p>Heller, K.A., (2004). Identification of Gifted And Talented Students, <i>Psychology Science</i>, 46 (3), 302-323.</p> <p>Marsh, H.W., Hau, K.T. (2003). Big fish little pond effect on academic self-concept: A cross-cultural (26 country) test of the negative effects of academically selective schools, <i>American Psychologist</i>, 58, 364-375.</p> <p>Neihart, M., (2007). The Socioaffectice Impact of Acceleration and Ability Grouping: Recomandations for Best Practices, <i>Gifted Child Quarterly</i>, 51, 330-341.</p> <p>Peterson, J.S. (2006). Addressing Counseling Needs of Gifted Students, documental oficial al ASCA.</p> <p>Renzulli, J.S., Reis, S.M., (2000). The Schoolwide Enrichment Model, in Heller, K.A., Monks, F.Z, Sternberg, R.J, Subotnik R.F., <i>International Handbook of Giftedness and Talent</i>, 367-383</p> <p>Robinson, N.C., (2004). Effects of Academic Acceleration on the Social-Emotional Status of Gifted Students, în Colangelo, N., Assouline, S.G., Gross, M.U., <i>A Nation Deceived. How Schools Hold Back America's Brightest Students – The Templeton National Report on Accleration</i>, National Association for Gifted Children.</p> <p>Subotnik, R.F., Edmiston, A.M., Cook, L., Ross, M.D. (2010). Mentoring for Talent Development, Creativity, Social Skills and Insider Knowledge, <i>Journal of Advanced Academics</i>, 21, 4, 714-739.</p> <p>Van-Tassel Baska, J.Brown, E., (2007). Toward Best Practices: An Analysis of the Efficacy of Curriculum Models in Gifted Education, <i>Gifted Education Quarterly</i>, 51, 342-358</p>		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Colegiul Psihologilor din România, a Codului deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică (www.copsi.ro) și a **Procedurilor de atestare în conformitate cu Normele metodologice de aplicare a Legii 213/2004**
- Registrul Național al Calificărilor din învățământul Superior (<http://www.rncis.ro>)
- Clasificarea Ocupațiilor din România (<http://www.mmuncii.ro/>)

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Argumentarea unei poziții teoretice Coerența discursului scris	Eseu	40%
10.5 Seminar/laborator	Prezentarea unui articol Elaborarea unui program de îmbogățire curriculară	Prezentare orală Structură și metode potrivite contextului educational românesc	20% 40%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none">Elaborarea unui program de îmbogățire curriculară pentru elevi capabili de performanțe înalte			

Data completării

17.09. 2023

Semnătura titularului de curs

Prof. univ. dr. Adrian Roșan

Semnătura titularului de seminar

Prof. univ. dr. Adrian Roșan

Data avizării în departament

27.09.2023

Semnătura directorului de departament

Prof. univ. dr. Adrian Roșan